

5–9 СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ АТА-АНАЛАРЫНА АРНАЛҒАН

1

САБАҚ

**Бұлақ көрсең, көзін аш
Шығармашыл тұлғаны тәрбиелейміз**

Сабақтың мақсаты: ата-аналардың баланың шығармашылық қабілеттерін дамыту дағдыларын қалыптастыру.

Міндеттері:

1. Балалардың дамуындағы шығармашылықтың маңызы туралы ата-аналардың идеяларын кеңейту және тереңдету;
2. Отбасы жағдайында баланың шығармашылық әлеуетін толық дамыту үшін ата-аналардың назарын балалар шығармашылығына аудару.
3. Ата-аналардың отбасында баланың шығармашылық қабілетін ұлттық ойындар негізінде дамыту дағдыларын жетілдіру

Ұлттық құндылықтар мен жеке қасиеттер:

Ынтымақтастық, ата-ананың міндеті, құрмет, шығармашылық, әлеуметтік интеллект.

Жауапкершілік, шығармашылық, жауаптылық, ашықтық, ынтымақтастыққа дайын болу.

Жоспар

1. Отбасы жағдайында жасөспірімнің шығармашылық ойын дамыту әдістері.
 2. Тіректер арқылы ертегілерді ойлап табуды үйрену.
 3. Қазіргі отбасы жағдайында балалардың шығармашылығын дамытудағы ұлттық балалар ойындарының маңызы.
 4. Балалармен шығармашылық сабақтардың тиімділігін арттыру.
 5. Шығармашыл тұлғаны дамыту барысында отбасы мен мектептің өзара әрекеті.
- Қорытынды. Қорытындылау, тілектер.

Сабақтың ұзақтығы – 60 мин.

Уақыты	Мазмұны	Ресурстар
2 мин.	Сәлеметсіздер ме, құрметті ата-аналар! Сабағымыздың басында ұлы Абайдың сөздерін еске алғанымызға өте қуаныштымын. 1-слайд. Абай бізге былай деп кеңес береді: "Адамдар арасындағы ең жаман адам – ұмтылысы жоқ адам". Бір нәрсеге ұмтылу – адамның өмір сүруінің маңызды шарты. Егер мақсат болмаса, онда адам жиі депрессияға ұшырайды. Бұл жағдайда баланың дамуына мотивация алуға көмектесетін шығармашылық тұрғыда өзін-өзі жүзеге асыру маңызды.	1- слайд
10 мин.	Бейнероликті көрсету. Сіздегі ойлар бейнесі қандай: Стандартты немесе шығармашылық тұрғыда ма? Бейнесюжетті көрсету. Сіздегі ойлар бейнесі қандай: Стандартты немесе шығармашылық тұрғыда ма? Барлығы 10 сурет және сіз оларда не бейнеленгенін табуыңыз қажет.	Бейнеролик https://www.youtube.com/watch?v=AkanBI-CRZXA
8 мин.	Жаттығулармен жұмыс 2-слайд. "Символика" жаттығуы. Ата-аналарға өздерінің жеке тұлғасындағы ең маңызды нәрсені көрсететін үш символдық атрибутты ойлап табу және бейнелеу	2-4 слайдтар

	<p>ұсынылады. Бұл атрибуттар: бүркеншік ат, елтаңба және ұран.</p> <p>"Суреттер бойынша әңгіме" ойыны. Ата-аналар тренерлер ұсынған суреттерді пайдаланып, әңгіме құрастырады. Содан кейін олар оқиғаның жалғасын ойлап табады.</p> <p>3-слайд. "Комикс құрастыр" жаттығуы. Ата-аналар комикс құрастырады. Бұл тапсырманы орындау кезінде дайын суреттерді пайдалануға болады. (Балаларға суреттерді өздері салуды және олардан әңгіме құруды ұсынуға болады).</p> <p>4-слайд. "Музыка" ойыны (мысалы, қазақ әні " Жаз келді, алақай!"). Ата-аналар музыка тыңдайды. Тыңдап болған соң, олар қызыл, жасыл, көк, сары түсті бояуларды алып, тыңдалған музыканы бейнелейді. Содан кейін ата-аналарға суретке тақырып қоюды ұсынуға болады.</p> <p>5-слайд. "Ассоциация" жаттығуы. Ата-аналар параққа әрқайсысы төрт сөзден тұратын екі баған ойлап тауып, жазады. Бұл заттардың, жануарлардың атаулары, адамдардың аттары болуы мүмкін. Содан кейін төрт жұп сөздің әрқайсысына (әр бағанның біреуіне) оларды байланыстыратын ассоциациялар ойлап табу керек. Ассоциациялар неғұрлым көп болса, соғұрлым қызықты болады.</p>	
22 мин.	<p>Оқыту тренингі</p> <p>Құрметті ата-аналар! Сіздерге балаларыңыздың шығармашылық тұрғыда дамуына, түпнұсқалық шешімдерді табуға көмектесетін, өздерінің қызықты шешімдерін табатын ойындар ұсынылады.</p> <p>Тренер ата-аналарға сабақта ойнауға мүмкіндік береді.</p> <p>5-слайд. "Рифмоплет" ойыны. Ата-аналар бірдей аяқталатын сөздерді ойлап табады (тарақ-парақ), берілген рифмаларға екі жолды өлең құрастырады. Ойынның соңында мүмкіндігінше көп жинақталған рифмаларды қолдана отырып, ұзақ өлең құрастыруды ұсынуға болады. Нұсқа: бірінші топ рифмаларды ойлап табады, екінші топ оларды құрастыра отырып, өлең жазады. Содан кейін топтар рөлдерін ауыстырады.</p> <p>6-слайд. "Айналу" ойыны. Ата-аналарға стакан сияқты қарапайым зат ұсынылады. Мимика, пантомимика, іс-әрекеттің көмегі арқылы оны мүлдем басқа нәрсеге айналдыру керек. Сонымен, стакан - вазаға, орамал - дастарханға, қалам-пышаққа және т. б. айналады.</p> <p>7-слайд. "Архимед" ойыны. Ата-аналарға алдарында тұрған мәселелердің мүмкіндігінше көп шешімін табу ұсынылады. Мәселелер мынадай болуы мүмкін: пальма ағашын үйдің жанында қалай өсіру керек? Айда бақшаны қалай өсіруге болады? Өзге планеталықты қалай тануға болады? Иттерді тарайтын машинаны қалай ойлап табуға болады? Жұлдыздардың барлығын қалай санауға болады? Сабақ дайындайтын машинаны қалай жасауға болады? және т. б.</p> <p>8-слайд. Тіректер арқылы ертегілер ойлап табуды үйрену.</p>	<p>5-12 слайдтар</p> <p>Бұл ойындардың барлығы тренингте өткізіледі. Бірақ ата-аналарды ойын жағдайларының мүмкін нұсқаларының бәрімен таныстыру ұсынылады</p>

Элементтер арқылы ертегі құрайық. Проппа карталары. Кеңестік фольклортанушы Владимир Яковлевич Пропп өзінің "Морфологиялық ертегілер" кітабында және "Сиқырлы ертегілердің трансформациясы" атты зерттеу еңбегінде халық ертегісінің құрылымын, әсіресе, орыс ертегісін талдап, әрдайым бірізділікте болатын ертегінің тұрақты функцияларын бөліп көрсетті. Проппа жүйесіне сәйкес, функциялар саны -31, бірақ ертегілердің бәрінде барлық функция бола бермейді, қатаң реттілік бұзылуы мүмкін, ауысулар, синтез болуы мүмкін, бірақ бұл негізгі бағытқа қайшы келмейді.

Атақты итальяндық балалар жазушысы Джанни Родари балалар мен ересектерге ертегі жазуды үйрете отырып, ертегі әңгімелерінің 20 элементін анықтады: 1. Бұйрық немесе тыйым салу. 2. Бұзушылық. 3. Зиянкестік немесе кемшілік. 4. Батырдың кетуі. 5. Тапсырма. 6. Берушімен кездесу. 7. Сиқырлы сыйлықтар. 8. Батырдың пайда болуы. 9. Қарсыластың табиғаттан тыс қасиеттері. 10. Күрес. 11. Жеңіс. 12. Оралу. 13. Үйге келу. 14. Жалған батыр. 15. Қиын сынақтар. 16. Қиындықтың жойылуы. 17. Батырды тану. 18. Жалған батырдың әшкереленуі. 19. Жаудың жазалануы. 20. Үйлену тойы.

Ойын барысы: Ата-аналарға "карталар" таратылып беріледі. Олардың бір үстелде отыруына немесе кіші топтарға бөлінуіне болады, бірақ әр топта ересек адам мен оның "карталары" болғаны жақсы. Ертегі жазылатын кейіпкер таңдалынады. Ертегіні қысқарту үшін барлық элементтен тек 6-8-і ғана таңдалынады. Карталарды ретімен ұстап, ертегінің сюжетін карталар бойынша дәйекті түрде жүргізу керек. Бірақ балалар "карталарды" араластырып, өз ережелерін ойлап тапқанды ұнатады. Мысалы, кездейсоқ алынған бір немесе екі картаға әңгіме құру. Немесе ертегіні соңынан бастап құрастыру. "Пропп карталарының" артықшылықтары анық: олардың әрқайсысы ертегі әлемінің тұтас бөлігі және әрбір "функция" жасөспірімнің әлемімен үндеседі.

Жаттықтырушы ата-аналарға жүгінеді:

Құрметті ата-аналар, осындай қызықты сценарий бойынша өз үйлеріңізде жасөспірім балаларыңызбен бірге шығармашылық жұмыс жасай аласыздар.

Пайдалы ұсынымдар.

9-слайд. Балалармен өткізілетін шығармашылық сабақтардың тиімділігін арттыруға бағытталған кеңестер:

Сабаққа арнайы уақыт бөліп, баланың жұмыс орнын ұйымдастырыңыз.

Ең алдымен, жұмыс үшін балаға және сізге ешкім кедергі жасамайтын арнайы орынды таңдап, дайындаңыз. Бұл баланың жұмыс атмосферасы мен көңіл-күйін тудыратын оқу бұрышы болуы керек, мұнда әр пән балаға оқудағы жетістіктерін еске салады. Бұл оған жұмысқа көңіл бөлуіне

	<p>көмектеседі.</p> <p>10- слайд. Сабақтар тұрақты түрде өтілуі тиіс. Бұл өте маңызды шарт: сабақтар жүйелі түрде жүргізілуі керек және ұзақ болмауы керек. Ең жақсы нәтижеге 30 минуттан аспайтын күнделікті сабақтар жеткізеді. Мұндай кесте бала үшін өте қиын емес және сонымен бірге сабақтарды тиімді етуге мүмкіндік береді. Қалай болғанда да, сабақтар аптасына кемінде 3 рет өткізілуі керек.</p> <p>11- слайд. Сабақтарды алдын ала жоспарлаңыз. Сабақтар тиімді болуы үшін нақты немен жұмыс істейтініңізді алдынала жоспарлауыңыз керек. Сізге жұмыс істеу үшін қажет жаттығуларды таңдап алыңыз.</p> <p>12- слайд. Мақсатқа жету үшін балаңызға қолдау көрсетіңіз. Көптеген нашар оқитын бала сәтсіздікке жиі ұшырайды. Балаға көмектесіп, сәтсіздік алдындағы қорқыныш сезімін жеңілдету үшін келесі ережелерді ұстаныңыз:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оны ешкіммен салыстырмаңыз; оның тек жетістіктері маңызды; - көңіл-күйін қадағалаңыз, егер сіз оның күмәнданғанын және өзіне сенімді емес екенін сезсеңіз, оны жігерлендіріңіз; - баланың алған дағдыларын қолдаңыз; түпкі мақсатты еске түсіріңіз - бұл оны жігерлендіреді; - оқушыңызды өз бетінше жетістікке жетуіне ынталандырыңыз; тіпті ең кішкентай жетістік те назардан тыс қалмауы керек. Есіңізде болсын, жұмысты жалғастыруға ынталандыру үшін мақтаудан артық ештеңе жоқ. <p>Нәтижелермен таныстыру. Презентациялар аяқталғаннан кейін мұғалім бәрін жинақтап, қорытынды жасайды.</p> <p>Қорытынды. Шығармашылық тұлғаны дамытудағы ең бастысы - жасөспірімдермен бірге қызықты бірлескен шығармашылық тапсырмаларды орындап үйрену! Шығармашылық тұлғаны тәрбиелеудегі сәттілік сіздің үйіңіздегі атмосфераға, ата-ана мен бала арасындағы қарым-қатынасқа байланысты. Қатысқаныңыз үшін көп рақмет!</p>	
3 мин.	Авторлық роликті көрсету	Бейнеролик